

En agenda inom Skånes innovationsstrategi för hållbar tillväxt

Tech

2021

En agenda för specialiseringsområdet Tech – för att uppnå målen inom Skånes innovationsstrategi

Forsknings- och innovationsrådet i Skåne (FIRS) antog 2019 ”Skånes innovationsstrategi för hållbar tillväxt” där sex specialiseringsområden är prioriterade för att bemöta Skånes produktivitets- och hållbarhetsutmaningar, häribland Tech. FIRS har genom strategin en överenskommelse om att samverka för hållbar tillväxt i Skåne. Som ett led i detta arbete har FIRS styrelse utsett en arbetsgrupp – *FIRS Tech* – med uppdrag att främja implementeringen av strategin genom en agenda.

I hopp om att inspirera och engagera andra att vilja delta i genomförandet,

Forsknings- och innovationsrådet i Skåne, juni 2021

Vid framtagande av denna agenda består arbetsgruppen av:

Björn Ekelund, ordförande för gruppen och forskningsdirektör, Ericsson

Andreas Jacobsson, dekan, Malmö Universitet

Anna Gillquist, digitaliseringsstrateg, Region Skåne

Björn Lundqvist, VD, Sigma Connectivity

Calle Lejdfors, teknisk chef, Massive Entertainment

Christer Phil, VD, T-Kartor Geospatial

David Nilsson Sträng, VD, HETCH

Henrik Bergqvist, VD, QSI Hässleholm

Henrik Svensson, platschef, Volvo Cars

Jaana Nykänen, VD, Divine Robot

Jan-Erik Solem, VD, Mapillary

Jeanette Andersson, VD, Minc

Jeremie Poirier, strateg Startups, Tech, Venture Capital, Region Skåne

Martin Gull, digitaliseringsdirektör, Helsingborg stad

Lotta Wessfeldt, VD, Ideon AB

Ola Svedin, VD, Mobile Heights

Ola Andersson, näringsutvecklare, Malmö Stad

Thomas Olsson, senior forskare, RISE

Viktor Öwall, vice rektor, Lunds universitet

Mer information om FIRS och Skånes innovationsstrategi finner ni på sista sidan i detta dokument.

Innehåll

Tech-sektorn i Skåne	4
FIRS Tech	4
Utmaningar och insatser	5
Kompetenstillgång	6
Kompetensutveckling	8
Skånes varumärke och framtoning som tech-region	10
Brist på testbäddar och demomiljöer	12
Vad är Forsknings- och innovationsrådet i Skåne?	13

Tech-sektorn i Skåne

I Skåne finns ett brett spektrum av företag som säljer digitala hård- och mjukvarulösningar, populärt kallade tech-företag. Verksamheterna sträcker sig från hårdvara och nätverkslösningar, via sensorer och Internet of things, till olika former av digitala applikationer och konsulttjänster. I regionen finns ett avancerat tekniskt kunnande inom bland annat omfattar artificiell intelligens, Internet of things, 5G, bildanalys, datorgrafik och big data. En av de snabbast växande tillämpningarna är digital hälsa. Andra starkt växande segment är digital underhållning och media.

FIRS Tech

För att bättre identifiera och adressera utmaningarna inom tech-området bildades under mitten av 2020 en arbetsgrupp för detta ändamål. I gruppen för Tech-sektorn finns akademi, små, medelstora och stora företag, forskningsinstitut, innovationsfrämjare samt offentlig sektor representerade.

Uppgiften för arbetsgruppen är att identifiera, initiera och bevaka insatser för att stärka Skånes position inom specialiseringsområdet Tech.

Forsknings- och innovationsrådet i Skånes ambition är att arbetsgruppens mål också bidrar till de globala agenda 2030-målen. De mest uppenbara är 8 (Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt), 9 (Hållbar industri, innovationer och infrastruktur) samt 10 (Minskad ojämlikhet). Av dessa är mål 8.2 (Ekonomisk produktivitet) i särskilt fokus men även mål som 7.3 (Energieffektivitet) och 11.2 (Tillgängliga, hållbara transporter) faller inom målbilden.

Jämfört med andra sektorer har Covid-19 pandemin påverkat den skånska tech-sektorn i relativt begränsad omfattning. Undantag finns dock, till exempel där kund- eller målgruppen drabbats hårt, som detaljhandel, restaurang- eller besöksnäring.

Utmaningar och insatser

Gruppen har i sitt inledande arbete identifierat Tech-sektorns primära utmaningar:

- Kompetenstillgång
- Kompetensutveckling
- Skånes varumärke och framtoning som tech-region
- Brist på testbäddar och demomiljöer

Kompetenstillgång är den allt överskuggande utmaningen för Sveriges och Skånes tech-sektor. Detta framgår med all önskvärd tydlighet i studier av bland annat Region Skåne ("Dialog Näringsliv", 2020) och IT & Telekomföretagen ("IT-kompetensbristen", 2020) som rapporterar om ett förväntat underskott på 70 000 personer år 2024 inom bland annat systemutveckling, artificiell intelligens (AI), IT-säkerhet, användbarhetsdesign, spelutveckling och 5G-teknik. Ytterligare ett bevis är att Massive Entertainment i skrivande stund (Februari 2021) har 120 öppna positioner.

En viktig faktor i denna utmaning är givetvis regionens rykte och framtoning inom tech.

Kompetenstillgång

Även om Skåne åtnjuter närhet till ett stort antal universitet och högskolor produceras inte tillräckligt många personer med relevant teknisk utbildning. Ett antal utredningar (till exempel av IT- och Telekomföretagen) konstaterar en stor och ökande brist på IKT-kunnig personal. Med den digitaliseringsvåg som sköljer över världen är IKT-kunnande heller inte ett behov endast för IKT-företag utan något alla organisationer och företag behöver, oberoende av bransch.

De faktorer som begränsar tillgången är flera; bristande intresse hos ungdomar (framförallt kvinnliga) för tekniska utbildningar, begränsningar i antal utbildningsplatser och migrationsregelverk.

Ett framgångsrikt projekt under 2020 har varit MatchIT där nyanlända akademiker har fått stöd att slussas in i tech-sektorn. Under året har också ett arbete pågått för att starta en ny civilingenjörsutbildning på Malmö Universitet inom internet of things. Malmö Universitet har också ett mastersprogram inom spelrelaterad IT som kan stärkas ytterligare genom näringslivets involvering. Även om det pågår en rad insatser för att stärka kompetenstillgången i Skåne ser FIRS-gruppen för tech behov av ytterligare insatser för att nå målbilderna nedan:

Målbild - 18 månader

- En etablerad civilingenjörsutbildning inom internet of things på Malmö Universitet.
- Ett ökat söktryck och förbättrad genomströmning på IKT-relaterade utbildningsprogram på Lunds och Malmö Universitet.
- Ett ökat söktryck på tekniskt-naturvetenskapliga gymnasieprogram.

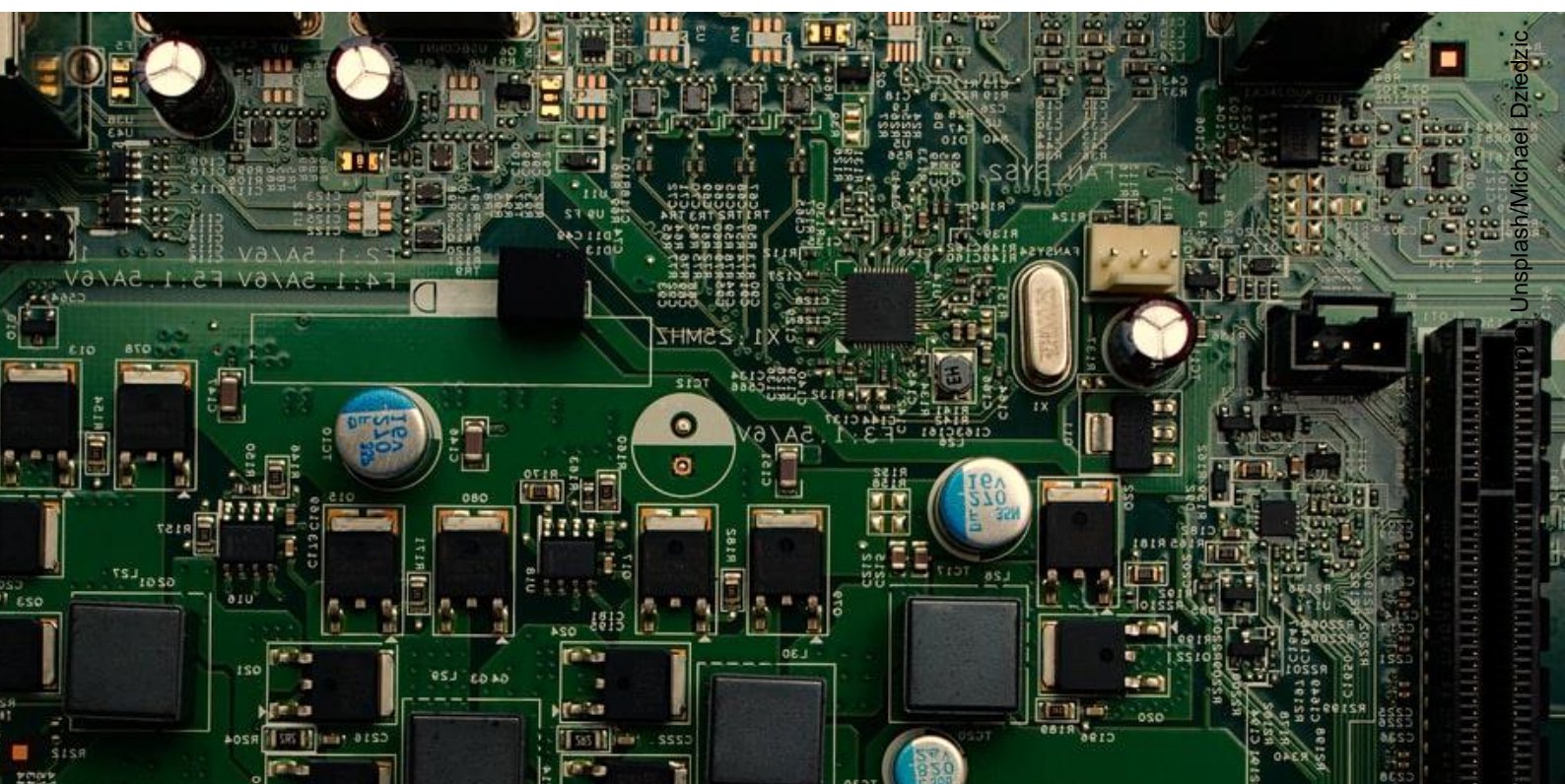
Målbild – på lång sikt

- Att Skåne ses som ett primärt val av studenter som söker utbildningar inom tech-sektorn.
- Att skånska företag kan genomföra minst 70% av sina rekryteringar lokalt i regionen.

- Att genomströmningen på IKT-relaterade utbildningsprogram på skånska lärosäten ligger över 70%.
- Att Skåne ligger över riksgenomsnittet för andelen högstadieelever som väljer ett tekniskt-naturvetenskapligt program.

Aktiviteter

- Stöd för skapandet och genomförandet av den nya civilingenjörsutbildningen på MAU genom deltagande i programråd, gästföreläsningar och marknadsföring.
- Stöd för stärkning och vidareutveckling av IKT-relaterade mastersprogram på MAU genom deltagande i programråd, gästföreläsningar och marknadsföring.
- Aktivitet för att få elever att välja tekniskt/naturvetenskapliga inriktningar på gymnasiet tillsammans med Högskolan i Kristianstad.

Kompetensutveckling

Många skånska företag har stark kompetens inom sina respektive teknikområden men teknikutvecklingen är extremt snabb och för att behålla sin konkurrenskraft behöver yrkesverksam personal kontinuerligt förvärva nya kunskaper. Detta kan ske genom en rad olika åtgärder. Förutom direkt utbildning (via till exempel akademi eller yrkeshögskolor) kan det också ske i projektform, även tillsammans med andra företag och organisationer. Skåne har ett antal starka klusterorganisationer och andra innovationsfrämjare som kan agera katalysator för sådana insatser.

Exempel på pågående projekt och initiativ

Projektet Coskill, som finansieras av Europeiska Socialfonden, erbjuder små och medelstora företag en möjlighet vidareutveckla personal till ingen eller en begränsad kostnad.

AI Sweden är ett Vinnova-finansierat nationellt program för nyttogörandet av AI-teknologi. Sen 2019 finns en sydsvensk nod i programmet med Mobile Heights som utförande organisation. Programmet erbjuder både en samarbetsarena och resurser i form av till exempel serverkapacitet där skånska företag kan delta. Den sydsvenska noden har även i uppdrag att samla och stärka kompetens och samverkan kring tillämpad AI på regional nivå.

DigIT Hub är ett ERUF-projekt med ett brett engagemang från aktörer i Skåne, Blekinge och Kronoberg. Målet är att etablera en europisk digital innovationshubb som stödjer SMF och offentliga aktörer inom digitalisering.

Målbild - 18 månader

- Ett dussin skånska startups har exponerats för möjligheterna med kompetensutveckling inom AI via AI Sweden nod Syd.
- Minst tio skånska SMF har engagerats i Coskill-projektet.
- Minst fem digitaliseringsprojekt har definierats och startats inom DigIT Hub.

Målbild - på lång sikt

- Skånska SMF har en digital kompetens över riksgenomsnittet.
- AI Sweden Nod Syd har engagerat tjugo företag i olika projekt och har en omslutning/projektportfölj på över 20MSEK.
- Skånska universitet och yrkeshögskolor har ledande program inom IKT för yrkesverksamma.

Aktiviteter

- Marknadsföra möjligheterna med Coskill mot skånska SMF.
- Utnyttja DigIT Hub som katalysator för att korsbefrukta den skånska tech-sektorn med andra sektorer.
- Marknadsföra möjligheterna till snabb kunskapshöjning för exempelvis startupföretag genom aktiviteter i AI Sweden.

Skånes varumärke och framtoning som tech-region

Skånes profil som tech-region kan bli starkare. Skåne har stora tillgångar i form av närvaro av globala aktörer, en stark startup-scen med ett antal framgångssagor och ett rikt urval av livskraftiga, medelstora företag. Utöver detta håller Skåne också på att placera sig på den världskartan genom lysande exempel som Neo4J, ModCam, Mapillary, Qlik och Massive Entertainment. Även initiativ som DigIT Hub och Clusters of Sweden röner internationell uppmärksamhet. Dock kan det göras mycket mer. Skånes framtoning på den internationella tech-scenen behöver stärkas och dess styrkor inom tech behöver även lyftas fram i rikspolitik och mot myndigheter som Vinnova och Tillväxtverket.

En aktör som framgångsrikt marknadsför södra Sverige, men inom ett specifikt segment, är Game Habitat. Tack vare deras arbete är Skåne välkänt inom digital underhållning/spelbranschen.

De lokala kontoren för de globala aktörer vars huvudkontor inte är i Skåne (till exempel Volvo, Bosch, Sony, Ericsson) är också betjänta av hjälp att beskriva Skånes styrkor för att kunna växa.

Målbild - 18 månader

- En märkbart förbättrat internationellt, kvalificerat söktryck på skånska tech-jobb.
- Positiv exponering av Skånes tech-scen i relevant media (webb, bloggar, etc.) vid minst sex tillfällen.

Målbild - på lång sikt

- Skåne erkänt som en hot-spot för jobb inom tech.
- Startups flyttar till Skåne för att rekrytera och skala sin affär.
- Flera multinationella företag har etablerat utvecklingskontor i Skåne.

Aktiviteter

- Samarbeta med Invest in Skåne för att positionera Skåne i världen som ett aktivt kunskapscenter med fokus på att attrahera talanger och etableringar. Ledamöter i FIRS-Tech bidrar i utformningen av budskap, deltar i internationella besök och använder ett gemensamt, skånskt marknadsföringsmaterial vid relevanta externa kontakter.
- Samverkan med Game Habitat.
- Samordning med övriga FIRS-grupper.

Brist på testbäddar och demomiljöer

En testbädd sänker dramatiskt tröskeln för innovativa och utvecklande samarbeten mellan företag och organisationer. Genom att bygga på en existerande infrastruktur, ofta berikad av tidigare projekt, kan de deltagande organisationerna fokusera på nyskapande istället för stödjande men nödvändiga understrukturer. Jämfört med andra delar av Sverige har Skåne ett lägre antal testbäddar. Ett antal initiativ för att förbättra situationen finns dock, som till exempel AI Sweden, DigIT Hub, Future by Lund och den kommande H22 i Helsingborg. Inom DigIT Hub märks särskilt IUC Innovation Lab, en öppen miljö, inriktad på digitalisering av tillverkningsindustrin.

En viktig aktör inom testbäddar är RISE, som också finns representerad i arbetsgruppen.

Målbild - 18 månader

- Sex skånska företag har definierat demo/experimentinstallationer vid H22 och/eller Science Village Scandinavia/Brunnshög.
- Fyra tillverkningsföretag har engagerats i IUC Innovation Lab.
- RISE kartläggning av testbäddar har resulterat i definitionen av en ny skånsk testbädd.

Målbild - på lång sikt

- Testbäddar i Skåne har internationell attraktionskraft.
- Skåne har minst fyra publika test/experimentarenor i Skåne inklusive H22 och Science Village Scandinavia/Brunnshög.

Aktiviteter

- Marknadsför och facilitera H22 och Science Village Scandinavia/Brunnshög som arenor för produkt- och tjänsteutveckling.
- Marknadsför IUC Innovation Lab inom DigIT Hub för att exponera tech-sektorn för möjligheterna inom tillverkningsindustri.
- Slutför och publicera RISE kartläggning tillsammans med DigIT Hub inom specialiseringsområdena Avancerade material & tillverkningsindustri och Smarta hållbara städer.

Vad är Forsknings- och innovationsrådet i Skåne?

Forsknings- och innovationsrådet i Skåne (FIRS) är ett forum för samverkan mellan näringsliv, akademi, kommun, region och nationell nivå där såväl lokala, regionala, nationella som internationella insatser kan samordnas – detta för att skapa förbättrade förutsättningar för forskning och innovation i Skåne genom ökad och fördjupad samverkan.

Skånes Innovationsstrategi är en del av Skånes regionala utvecklingsstrategi, Det Öppna Skåne 2030, och tillsammans med kompetensförsörjningsstrategin pekar den på riktningen mot en hållbar tillväxt för Skåne. Föreliggande dokument är i sin tur ett styrdokument för specialiseringsområdet Livsmedel – ett av FIRS sex prioriterade områden med tillväxtpotential.

Utifrån innovationsstrategin arbetar FIRS för att samla och driva utvecklingsinsatser i Skåne. Vi agerar tillsammans för att tillvarata möjligheter och för att ha beredskap att agera med enad kraft på kritiska händelser.

Forsknings- och innovationsrådet i Skåne består av ledamöter från den politiska ledningen i kommuner och region, rektorerna vid lärosätena, samt näringslivet genom handelskammaren och klusterorganisationernas styrelseordföranden och organiseras genom en överenskommelse mellan parterna.

Läs mer om FIRS och Skånes innovationsstrategi.

Foto på framsidan: Shutterstock/Prostock-studio

